

41702 - در صورت توانایی باید حج را فوراً انجام داد؟

سوال

برای کسی که توانایی انجام حج را دارد، جایز است که آن را چند سال به تاخیر اندازد؟

پاسخ مفصل

الحمدلله.

کسی که توانایی انجام حج را دارد و شروط وجوب حج در وی فراهم است واجب است که فوراً و بدون تاخیر آن را انجام دهد.

ابن قدامه رحمه الله در **المغنی** می‌گوید:

«کسی که حج بر وی واجب شده و توانایی انجامش را دارد، انجام فوری حج بر وی واجب است و به تاخیر انداختن آن برایش جایز نیست، و این قول ابوحنیفه و مالک است، زیرا الله متعال می‌فرماید:

وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَمِيْنَ [آل عمران: ۹۷]

(و برای الله حج آن خانه بر عهده‌ی مردم است [البته بر] کسی که بتواند به سوی آن راه یابد، و هر که کفر ورزد بی‌شک الله از جهانان بی‌نیاز است).

و امر [شرع] علی الفور است. همچنین از پیامبر - صلی الله علیه وسلم - روایت شده که فرمودند: **هر که قصد انجام حج را دارد عجله کند** به روایت امام احمد و ابوداود و ابن ماجه. در روایتی از احمد و ابن ماجه آمده است: **زیرا چه بسا بیمار شود، یا چیزی گم شود یا نیازی پیش آید** [این روایت را آلبانی در صحیح ابن ماجه، حسن دانسته است].

امر علی الفور است یعنی: شخص مکلف به مجرد توانایی انجام امر شرع باید آن را انجام دهد و تاخیر آن بدون عذر جایز نیست.

از شیخ ابن عثیمین - رحمه الله - پرسیده شد: واجب حج علی الفور است یا همراه با مهلت؟

ایشان گفتند:

قول صحیح این است که واجب فوری است و برای شخصی که استطاعت حج بیت الله الحرام را دارد جایز نیست آن را به تاخیر اندازد. همینطور دیگر واجبات شرعی که به زمان یا سبب معینی مقید نشده‌اند واجب علی الفور هستند.

فتاوی ابن عثیمین (۲۱ / ۸۳).